

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Maschefszy Etele ügyvéd által képviselt (felperes címe) felperesnek a dr. Fodor András Imre jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó-és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága (alperes címe) alperes ellen illetékügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Pest megyei Bíróság 2010. november 8-án kelt 1.K.26.381/2010/17. sorszámu jogerős ítélete ellen az alperes részéről 19. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 1.K.26.381/2010/17. számú jogerős ítéletét - az indokolás részbeni megváltoztatásával - hatályában fenntartja.

A Legfelsőbb Bíróság kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes, mint vevő 1998. február 19-én megvásárolta a perbeli ingatlant. Az illetékhivatal által kibocsátott fizetési meghagyás alapján a felperes, mint ingatlanforgalmazással foglalkozó vállalkozás, 2%-os csökkentett mértékű vagyonszerzési illeték alapulvételével 262.353 Ft illetéket fizetett meg. A szerződés alapján a felperes tulajdonjoga nem került bejegyzésre, ezért 2007. május 29-én az adásvételi szerződést ismételten okiratba foglalták, amelynek 2. pontja utal arra, hogy új vagyonszerzés nem történik, a vevő a vagyonszerzéssel kapcsolatos illetéket az illetékhivatalnak már megfizette, amelynek figyelembevételét kéri a felek a megyei illetékhivaltól. Az ismételt okiratba foglalás alapján a földhivatal a felperes tulajdonjogát bejegyezte. Az első fokú illetékhatóság a vagyonszerzés alapján a felperest 2%-os csökkentett mértékű vagyonszerzési illeték alapján 246.050 Ft illeték megfizetésére kötelezte. A 2007. október 25-ei fizetési meghagyás jogerőre emelkedett. A felperes 2008. június 11-én iktatott kérelmében jelezte, hogy az illetéket mind az 1998 évi szerződés, mind a 2007. május 31-ei alapján megfizette, ezért kérte a 2007 évi illetékkiszabás visszavonását. Az első fokú adóhatóság

2008. július 23-ai határozatával a felperes kérelmét, mint törlésre irányuló kérelmet elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2008. november 10-ei határozatával a felperes kérelmét elutasító első fokú határozatot megsemmisítette megállapítva, hogy a felperes kérelmét valójában a 246.050 Ft illetéket kiszabó fizetési meghagyás elleni fellebbezésnek kell tekinteni. Ezt követően a felperes beadványát felügyeleti intézkedés iránti kérelemnek tekintve a fizetési meghagyást is megsemmisítette, és az első fokú illetékügyi hatóságot új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásra azt az iránymutatást adta, hogy az első fokú adóhatóságnak tisztáznia kell, hogy a felperes terjesztett-e elő az illetékekről szóló 1990. XCIII. törvény (továbbiakban Itv.) 23/A. § (1) bekezdésében foglalt illetékkedvezmény iránti kérelmet, és tekintettel lenni arra is, hogy a felperes az illetékügy alapjául szolgáló adásvételi szerződésben kérte figyelembe venni azt a tényt, hogy az 1998 évben kiszabott illeték már megfizette. Utalt továbbá arra, hogy álláspontja szerint a 2007. május 29-ei szerződés alapján új vagyonszerzés történt.

A megismételt eljárásban az első fokú illetékügyi hatóság 2008. december 1-jei fizetési meghagyásában a felperest 1.230.250 Ft illetékelőleg megfizetésére kötelezte. A fizetési meghagyás indokolása utal arra, hogy a 2007. május 29-ei szerződés tartalmazza az 1998-as jogügyletre való visszautalást, kedvezményre irányuló kérelmet azonban mellékletként nem csatoltak.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2009. június 24-ei határozatában az első fokú határozatot helybenhagyta megállapítva, hogy a 2007. május 29-ei szerződés illetékjogi szempontból önálló vagyonszerzésnek minősül, és rögzíti, hogy a felperes a 2007. május 29-ei adásvételi szerződés alapján indult illetékkiszabási eljárásban illetékkedvezmény iránti kérelmet nem terjesztett elő, ezért arról az első fokú adóhatóságnak sem kellett döntenie.

A felperes keresetében az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte.

A megyei bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az első fokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az első fokú illetékügyi hatóságot új eljárásra kötelezte. Döntését azzal indokolta, hogy a felperes 2008. július 18-án a kiszabott 246.050 Ft vagyonszerzési illetéket megfizette, a 2%-os csökkentett illetékmérték alkalmazására irányuló újabb kérelmet 2007-ben nem kellett előterjesztenie, mivel az adásvételi szerződés minden elemére tekintett visszautaltak az 1998-as szerződésre, illetve az alperes előtt is ismertek voltak az előzmények, amelyekhez

hozzátartozott az az eljárás során igazolt körülmény, hogy a felperes ingatlanforgalmazásra jogosult cég, és ezt a minőségét az alperes maga is elismerte. Ezért a megyei bíróság úgy látta, hogy a felperes terhére megállított 1.230.250 Ft illetéket törölni kell, és a felperes illetékfizetési kötelezettségét teljesítettnek kell tekinteni a 2008. július 18-án megfizetett 246.050 Ft illetékkal.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Másodlagosan a megyei bíróság új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet ellentétes az Itv. 3. § (3) bekezdés a) pontja, 18. § (1) bekezdés, 23/A. § (1), (8) bekezdés, 91. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a Ptk. 117. § (3) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, 339. § (1) bekezdésében foglaltakkal. Az ügy érdemében előadta, hogy a 2007. május 29-ei szerződés illetékjogi szempontból önálló, új vagyonszerzésnek minősül, ez a szerződés az Itv. 23/A. § (1) bekezdése szerinti illetékkedvezményre vonatkozó kérelmet nem tartalmazott. Ezért az alperes jogszerűen járt el, amikor a felperes terhére 1.230.250 Ft illetéket szabott ki. Az alperes kifogásolta, hogy a megyei bíróság által teljesítettnek tekintett illetékkötelezettség olyan összeghez (246.050 Ft) kapcsolódik, amelyet előíró fizetési meghagyást megsemmisítettek. Hivatkozott arra, hogy az Itv. 23/A. § (1) bekezdése szerinti feltételek nem teljesültek, és a 2007-es szerződés alapján indult illetékeljárásban a korábbi kérelmet nem kellett figyelembe venni. Sérelmezte, hogy az ítéletből nem tűnik ki, a megyei bíróság miért tartja jogszabálysértőnek az alperesi határozatot.

A felperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte kifejtve, hogy az adásvételi szerződés 2007-es ismételt okiratba foglalásával újabb vagyonszerzés nem történt. Kifejtette, hogy a felperes a korábban megfizetett illeték figyelembevételét a szerződésben kifejezetten kérte. Álláspontja szerint az egyszeres tulajdonszerzésre tekintettel nem kötelezhető kétszeresen az illeték megfizetésére.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A **Legfelsőbb Bíróság** álláspontja szerint a megyei bíróság jogerős ítéletében érdemben helyesen rendelkezett az alperesi határozat első fokú illetékügyi hatósági határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezéséről, és jogszerűen utasította az első fokú illetékügyi hatóságot új eljárásra. A **Legfelsőbb Bíróság** kiemeli, hogy az első fokú illetékügyi hatóság a 2007. május 29-ei szerződés vagyonszerzéssel összefüggésben indult eljárásban hozott első határozatában (2007. október 25-én kelt fizetési meghagyás) a felperes részéről az Itv. 23/A. § (1) bekezdése szerinti feltételeket igazoltnak tekintette, és a felperes terhére 2%-os illeték alapján szabta ki a 246.050 Ft-

os illetéket. Ez a fizetési meghagyás jogerőre is emelkedett. Ezt követően a felperes olyan tartalmú kérelmet terjesztett elő, amely a 2007 évi illetékkiszabással összefüggésben az illeték korábbi 1998 évi megfizetésére hivatkozott. E kérelem alapján az alperes megsemmisítő határozatában előírta az első fokú hatóság számára annak vizsgálatát, hogy rendelkezésre áll-e az Itv. 23/A. § (1) bekezdése szerinti csökkentett mértékű illeték alkalmazására vonatkozó kérelem. Az első fokú hatóság azonban az alperesi határozat indokolásában foglaltaktól eltérően ilyen vizsgálatot nem folytatott, és a kérelem meglétének kérdését az 1998-as illetékügyi eljárással összefüggésben annak ellenére nem vizsgálta, hogy megsemmisített határozatában annak alapján szabta ki a kedvezményes mértékű illetéket. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes jelen perben támadott felülvizsgálni kért határozatában szintén nem tért ki arra a körülményre, hogy az előzményi eljárásból az első fokú hatóság által átemelt és elfogadott kérelem mennyiben szolgálhatott a kedvezményes mértékű illeték kiszabásának alapjául.

A *Legfelsőbb Bíróság* megítélése szerint ezért az első- és másodfokú illetékügyi hatóság határozatának indokolása nem felel meg a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban Ket.) 72. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak, mert a kérelem előterjesztettsége körében a döntés indokát nem tartalmazza. A hatóság ezen mulasztása azzal a következménnyel járt, hogy a felperes sem az első, sem a másodfokú határozatból nem szerzett tudomást arról, hogy a korábban előterjesztett kérelme az eljárásban miért nem vehető figyelembe. Az az indokolásbeli kitétel, hogy a felperes az Itv. 23/A. § (1) bekezdése szerinti kérelmet nem terjesztette elő, nem adott magyarázatot arra a körülményre, hogy miután az első fokú illetékügyi hatóság egy ízben a korábbi kérelmet már elfogadta, az a továbbiakban miért nem fogadható el. Ezzel az illetékügyi hatóság a felperest elzárta az Itv. 23/A. § (8) bekezdése szerinti lehetőségtől, nevezetesen, hogy a nyilatkozatot a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig pótolja. Ez az eljárási mód a *Legfelsőbb Bíróság* álláspontja szerint - amint arra a felperes felülvizsgálati ellenkérelmében helytállóan hivatkozott - sérti a jogbiztonság elvét, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 1. § (5) bekezdésének azon szabályát, hogy az adóhatóság az adózónak a törvények megtartásához szükséges tájékoztatást megadja, jogainak érvényesítésére figyelmezteti.

A kifejtettekre tekintettel a *Legfelsőbb Bíróság* a jogerős ítélet indokolását részben megváltoztatva azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A megismételt eljárásra a *Legfelsőbb Bíróság* azt az iránymutatást adja, hogy a felperes illetékügyét a hatósági döntés teljes körű

indokolásával kell elbírálni, amely lehetőséget ad a felperes Itv. 23/A. § (8) bekezdése szerinti jogérvényesítésére is.

A Legfelsőbb Bíróság az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperest a felperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére kötelezte [Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése].

A felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli [6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §].

Budapest, 2011. november 17.

**Dr. Hajnal Péter sk. tanácselnök, Dr. Darák Péter sk. előadó bíró,
Dr. Kárpáti Magdolna sk. bíró**